

Jakelun mukaan

Pyyntö 21.11.2023

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa, Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimahanke, Simo

Kirjoitusvirheen korjaaminen

Lapin ELY-keskus korjaa 7.6.2024 annetun päätöksen kirjoitusvirheen hallintolain (434/2003) 51 §:n nojalla. Kirjoitusvirhe on korjattu sivulta 8, ja korjattu teksti on merkitty punaisella.

Hankkeesta vastaava

S Tuuli SPC Oy
Tekniikantie 14
02150 Espoo

Pyyntö

S Tuuli SPC Oy on 21.11.2023 pyytänyt Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttääkö **Simon Ruonasuolle suunniteltu 5 tuulivoimalan ja alle 45 MW:n tuulivoimahanke sekä enintään 100 hehtaarin ja alle 60 MW:n aurinkovoimahanke** ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettelyä).

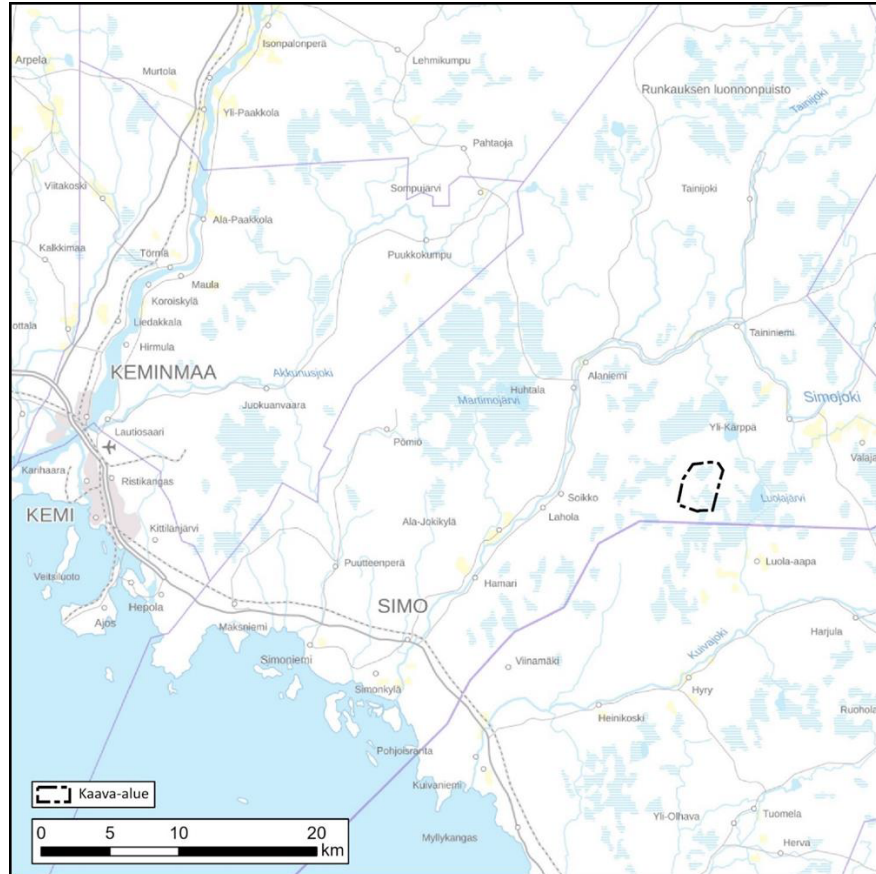
YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa tuulivoimapuistoihin, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteen laskettu kokonaisteho on vähintään 45 MW. Simon Ruonasuolle suunniteltu tuuli- ja aurinkovoimahanke ei kuulu kokonsa puolesta YVA-lain hankeluetteloon, mutta menettelyä voidaan soveltaa myös pienempiin hankkeisiin, joten S Tuuli SPC Oy pyytää Lapin ELY-keskukselta päätöstä YVA-menettelyn soveltamisesta hankkeeseen.

10.6.2024

Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot

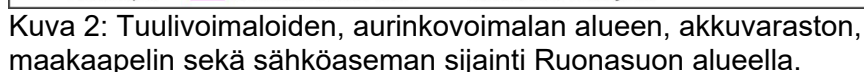
Hankkeen kuvaus

Hankealue sijaitsee Simon kunnassa noin 23 kilometriä Simon kuntakeskuksesta koilliseen.

Kuva 1: Hankealueen sijainti.

Hankealue on kooltaan noin 860 hehtaaria. Hankkeen tuotantoalue koostuu 5 tuulivoimalasta perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista, sähköasemasta, tuulivoimaloita yhdistävistä huoltoteistä, aurinkovoiman tuotantoalueesta, aurinkopaneelien yhteyteen rakennettavista huolto- ja pelastusteistä sekä mahdollisesta energian varastoinnista akkuvarastoinnilla.

Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja niiden yksikköteho on alle 9 MW. Kokonaisteho on alle 45 MW. Aurinkovoimaloiden teho on enintään 60 MW. Tuotantoalueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapeleilla. Maakaapelit asennetaan pääsääntöisesti huoltoteiden yhteyteen. Tuotantoalueelta on suunniteltu vedettäväksi noin 3 kilometrin pituinen maakaapeli olemassa olevaan johtokatuun, jonne rakennetaan uusi sähköasema. Sähkönsiirto Hervaan on tarkoitus tehdä olemassa olevaa tuotantoalueen itäpuolista 400 kV:n Petäjaskoski–Isokangas-voimajohtoa hyödyntäen. Hankkeen sähkönsiirto liitetään sähköasemalta olemassa olevaan voimajohtoon johdonvarsiliityntänä. Mikäli nykyisten voimajohtopylväiden käyttö ei ole mahdollista, toissijainen vaihtoehto on käyttää välittömästi nykyisen 400 kV voimajohtokadun itäpuolelle suunnitteilla olevan Petäjaskoski–Nuojuakankaan 110 kV voimajohdon pylväitä. Kummassakaan vaihtoehdossa hanketta varten ei rakenneta uutta voimajohtoa pylväineen, vaan ainoastaan uusi virtajohdin olemassa olevaan tai suunnitteilla olevaan pylväsrakenteeseen.

10.6.2024

Tuulivoimaloiden rakentamisvaiheessa tuulivoimalapaikkojen viereen rakennetaan tuulivoimaloiden nosto- ja kokoamisalue. Nostotavasta ja voimalatyypistä riippuen metsää raivataan työskentelyalueen ympäriltä korkeintaan joidenkin kymmenien metrien etäisyydelle saakka. Voimalan rakentamiseen käytettävän nosturin kokoamiseen tarvitaan lisäksi tuulivoimalan tornin mittainen avoin ja tasainen alue.

Hankeeseen liittyy mahdollisesti energian varastointia nimellisteholtaan yhteensä enintään 20 MW:n akkuvarastoissa tuotantoalueella. Akkuvaraston pinta-ala on enintään noin 0,5 hehtaaria. Alueelle sijoitetaan mahdollisesti noin 12 akkukonttia ja lisäksi tarvittavat muuntamokontit. Tuotettu sähkö siirretään akkuihin ja tuotantoalueelta pois maakaapelein.

Hanke-sanalla viitataan jatkossa tuotantoalueeseen ja siihen liittyvään noin 3 kilometrin maakaapeliin sekä sähköasemaan.

Hankealueen nykytilan kuvaus

Länsi-Lapin maakuntakaavassa hanke sijoittuu turpeenottoalueelle (EOT 2534). Merkintäkohtaisen määräyksen mukaan turvetuotantoalueen jälkikäyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee pyrkiä turvaamaan alueen poronhoidon edellytykset. Hankealueen pohjoisosissa on pieneltä osin osoitettu turvetuotantoon suunniteltuun soveltuva alue (eot 2743). Hankealuetta ympäröivä alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena (M 4508). Hankealueen eteläpuolella sijaitsee maakuntakaavassa osoitettu luonnonsuojelualue (SL 4062), samoin tuotantoalueen länsi- ja pohjoispuolella (SL 4056).

Hankealueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Simon kunnanhallitus on 3.9.2023 päättänyt tuulivoimayleiskaavan laatimisen hankealueelle.

Hankealue sijoittuu suurimmalta osin entiselle turvetuotantoalueelle. Hankealueella sijaitsee myös ojittua metsäaluetta sekä paikoin ojittamatonta avosuota. Hankealueen itäpuolelle noin kilometrin päähän sijoittuu Fingrid Oyj:n 400 kV Petäjäskoski–Isokangas-voimajohto. Hankealueelle on olemassa oleva tieyhteys, joka sijoittuu hankealueen kaakkoisosaan itä-länsisuuntaisesti. Hankealueelle sijoittuva tie on metsäautotie.

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita. Lähin pohjavesialue sijaitsee noin 7 km päässä hankealueesta itään.

Hankealuetta lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Rimpijärvi-Uusijärven Natura 2000 -alue (rajautuu hankealueen eteläreunaan) sekä Veittiaavan Natura 2000 -alue (noin 800 m hankealueesta länteen). Noin 9 km kaava-alueesta lounaaseen sijaitsee Iso-Saarisuo–Hoikkasuo–Musta-aavan Natura 2000 -alue.

10.6.2024

Hankealue sijaitsee suuren uhanalaisen petolinnun reviirillä ja hankealueen lähialueella sijaitsee kolme suuren uhanalaisen petolinnun pesää.

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei ole valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai kulttuuriympäristöjä, maisemanhoitoalueita eikä rakennussuojelukohteita. Hankealueelle ei sijoitu tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lähimmät muinaisjäännökset sijaitsevat Simojoen varressa lähimmillään yli 6 km etäisyydellä hankealueesta. Länsi-Lapin maakuntakaavaan merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue sijaitsee lähimmillään yli 5 km päässä hankealueesta. Hankkeen vaikutusalueella ei ole muita maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.

Noin 4 km säteellä hankealueesta ei ole vakituista- tai loma-asutusta. Hankealuetta lähinnä olevat vakituiset asuinrakennukset sijaitsevat etelässä lin kunnan Luola-aavan kylässä lähimmillään noin 4 km etäisyydellä, lännessä Simojoen varressa noin 9 km etäisyydellä ja koillisessa Sankajärven ja Yli-Kärpän kylissä noin 4 km etäisyydellä. Lähin taajama on Simo 23 km päässä hankealueesta koilliseen.

Hankealueella ei ole nykytilassa merkittävää virkistysarvoa turvetuotannon vuoksi. Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse merkittäviä ulkoilu- tai retkeilyreittejä. Hankealueen ympäristössä noin 2–3 km etäisyydellä sijaitsee kolme laavua lähimpien lampien rannoilla.

Hankealue sijaitsee Isosydänmaan paliskunnan alueella. Paliskuntain yhdistyksen (2024) mukaan Isosydänmaan paliskunnan pinta-ala on noin 2268 km². Hankealue sijoittuu poronhoidon TOKAT-paikkatietoaineiston mukaan porojen kevät- ja kesälaidunalueille sekä vähäisesti jäkälälaidunalueelle. Hankkeen maanalainen voimajohto sähköasemalle kulkee jäkälälaidunalueen läpi siirtoaidan läheisyydestä.

Lähimmät toiminnaissa olevat tuulivoima-alueet sijaitsevat lin Viinamäen alueella noin 16 kilometrin etäisyydellä ja Halmekankaan sekä Leipiön alueella noin 22 kilometrin päässä hankealueesta lounaaseen.

Hankkeen vaikutuksista on esitetty muun muassa seuraavaa:

Hankkeen edellyttämät maanrakennustoimenpiteet sijoittuvat lähes kokonaan entiselle turvetuotantoalueelle. Hankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia hankkeen hankealueella tai sen läheisyydessä harjoitettavaan metsätalouteen tai lähialueella harjoitettavaan turvetuotantoon. Tuuli- ja aurinkovoiman sijoittamiseksi alueelle entisen turvetuotantoalueen ojituksia joudutaan muokkaamaan todennäköisesti merkittävästi. Olemassa olevia, turvetuotantoa varten rakennettuja ojituksia ja vesienhallintajärjestelmiä pyritään kuitenkin hyödyntämään mahdollisimman kattavasti hankkeen vesienhallinnassa. Myös sähkönsiirron maakaapelien, aurinkopaneelikenttien sekä mahdollisen akkuvastastoalueen rakentaminen edellyttävät vähäisempää maanmuokkausta.

10.6.2024

Rakentamisen edellyttämä maanmuokkaus aiheuttaa todennäköisesti lyhytaikaisesti lisääntyntä kiintoainekuormitusta Ruonanojaan. Hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia pohjavesiin.

Alueen maaperätutkimuksissa on osin havaittu happamia sulfaattimaita GTK:n aineistossa. Hankealueen maaperäselvityksen yhteydessä otetun maanäytteen pH-arvo ei kuitenkaan täyttänyt happaman sulfaattimaan tunnistusrajaa. Hankealueella havaitut happamat sulfaattimaat huomioidaan hankkeen kaavoituksessa ja rakentamisessa. Maa- ja kallioperään ei liity muita erityisiä arvoja tai herkkyyksiä, joten vaikutukset maa- ja kallioperään eivät todennäköisesti ole merkittäviä.

Tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakentamisen aikainen melu muodostuu muun muassa työmaaliikenteestä, asennustöistä ja maanmuokkauksesta. Rakennusaikainen melu on pääosin paikallista ja lyhytaikaista. Merkittävin rakentamisen aikainen melulähde on raskaiden ajoneuvojen liikenne. Tuulivoiman käytön aikaisesta melusta suurin osa syntyy lapojen liikkeestä sekä koneiston mekaanisista äänistä. Tuulivoimaloita lähimmät loma- ja asuinrakennukset sijaitsevat noin 4 km päässä tuulivoimaloista. Hankkeen tuulivoimalat eivät aiheuta haitallisia meluvaikutuksia lähialueen rakennuksille tai asutukselle.

Välkevaikutuksella tarkoitetaan tilannetta, jossa auringon paisteen ja tarkastelupisteen väliin jäävän voimalan lavat aiheuttavat välkkyvän varjon. Tuulivoimaloiden välkevaikutukset ulottuvat tyypillisesti enimmillään 1–3 km etäisyydelle voimaloista. Ruonasuon hankkeessa lähimmät loma- ja asuinrakennukset sijaitsevat noin 4 km päässä tuulivoimaloista. Hankkeella ei ole asutukseen tai loma-asutukseen kohdistuvia välkevaikutuksia.

Tuulivoimaloiden etäisyys lähimpiin luonnonsuojelualueisiin on yli 1000 metriä. Eteläisin suunniteltu tuulivoimala on lähimmillään noin 1,3 km etäisyydellä Rimpijärvi-Uusijärven Natura 2000 -alueesta. Hankkeen tuulivoimalat eivät aiheuta meluvaikutuksia lähimpiin Natura 2000- tai muihin luonnonsuojelualueisiin.

Tuuli- ja aurinkovoimalat muuttavat hankealueen lähimaisemaa, joka on nykyisin turvetuotannon muovaamaa. Tuuli- ja aurinkovoimalat, tarvittava tiestö sekä muut rakenteet eivät heikennä tuotantoalueen nykyistä maisemaa. Kokonaisuutena hankkeen haitalliset vaikutukset maisemaan ovat maltillisia, kun huomioidaan lähimmän asutuksen ja loma-asutuksen sekä maisemaltaan huomionarvoisten alueiden huomattava etäisyys suunniteltuihin tuulivoimaloihin.

Hankealueelle ei sijoitu tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lähimmät muinaisjäännökset sijaitsevat Simojoen varressa lähimmillään yli 6 km etäisyydellä tuotantoalueesta.

Hankkeen tuuli- ja aurinkovoimalat sijoitetaan entiselle turvetuotantoalueelle, jolla ei luontoselvityksen mukaan ole arvokasta

10.6.2024

kasvillisuutta. Tuulivoimaloiden pystytysalueiden, vähäisen uuden tiestön sekä aurinkopaneelien alle jäävällä lajistolla ei ole erityisiä luontoarvoja. Hankkeen toteuttamisella ei ole merkittävää vaikutusta kasvillisuuteen rakentamistoimien ulkopuolisilla alueilla tai tuotantoalueen ympäristössä. Hankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia alueen kasvillisuuteen tai luontotyypeihin.

Entiselle turvetuotantoalueelle perustettu kosteikko on muodostunut huomionarvoiseksi elinympäristöksi alueen linnustolle. Kosteikon pinta-alan pieneneminen hankkeen myötä enintään kolmanneksella voi heikentää kosteikolla esiintyvän tai sitä hyödyntävän linnuston elinolosuhteita. Tuotantoalueelle laaditun esiselvityksen mukaan kosteikon vesipintaa voidaan joutua tuuli- ja aurinkovoiman rakentamisen ajaksi laskemaan ja aluetta kuivattamaan. Rakentamisvaiheen jälkeen kosteikon vedenpintaa ei ole tarpeen pysyvästi laskea. Voimaloiden perustuksia korottamalla vesipinnan laskemista ei tarvita myöskään rakentamisaikana. Tuotantoalueen kahden pohjoisimman tuulivoimalan rakentamiseksi ei tarvita kuivatusta. Hankealue ei ole lintujen päämuuttoreitillä, eikä hankkeella ole merkittäviä muutonaikaisia vaikutuksia linnustolle.

Hankealueelle rakennetulla kosteikolla elää viitasammakoita. Hanke suunnitellaan ja toteutetaan niin, ettei alueella kokonaisuutena arvioiden heikennetä viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueita. Kosteikon keskiosan syventämisestä ja parantamisesta laaditaan suunnitelma hankkeen kaavoituksen yhteydessä. Kosteikon parantaminen kehittää viitasammakon elinympäristön laatua alueella ja lieventää tuuli- ja aurinkovoimaloiden sijoittamisesta aiheutuvan kosteikon kokonaispinta-alan pienenemisen vaikutuksia. Kosteikon laatu viitasammakon elinympäristönä säilyy kehittämistoimenpiteiden ansiosta vähintään nykytilaa vastaavana. Alueelle vuonna 2023 suoritetuissa luontoselvityksen maastoinventoinneissa ei havaittu muita rauhoitettuja, uhanalaisia tai muutoin huomionarvoisia lajeja.

Alustavan tarkastelun perusteella hankkeen suorat vaikutukset kohdistuvat lähimpien Rimpijärvi-Uusijärven ja Veittiaavan Natura 2000 -alueiden ulkopuolelle. Hankkeella ei ole merkittäviä suoria haitallisia vaikutuksia alueiden suojelun perusteina oleviin luontoarvoihin. Hankkeen mahdolliset haitalliset vaikutukset Natura-alueisiin ovat luonteeltaan epäsuoria. Hankkeella on mahdollisesti vähäisiä väliaikaisia heikentäviä vaikutuksia Veittiaavan suojeluperusteina oleviin vesiluontotyypeihin rakentamisaikaisen lisääntyneen kiintoainekuormituksen kautta. Hankkeen vesistövaikutukset kohdistuvat kuitenkin pääasiassa Natura-alueiden ulkopuolelle Ruonanojaan. Hankkeen toiminnanaikaiset vaikutukset eivät poikkeaa alueen nykytilasta. Hankkeen vaikutukset Veittiaavan vesiluontoon ovat kokonaisuutena arvioiden vähäisiä suhteessa alueen valuma-alueiden laajoihin metsänpohjan ojituksiin. Hankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia Rimpijärvi-Uusijärven Natura-alueen suojeluperusteina oleviin luontotyypeihin.

Hankkeella on todennäköisesti vähäisiä epäsuoria heikentäviä vaikutuksia Veittiaavan ja Rimpijärvi-Uusijärven suojelun perusteina oleviin

10.6.2024

lintulajeihin. Entiselle turvetuotantoalueelle perustetun kosteikon alueelle sijoitettavat tuuli- ja aurinkovoimalat pienentävät kosteikon pinta-alaa enintään noin kolmanneksella, mikä heikentää kosteikon edellytyksiä toimia ravinnonhankinta- ja levähdysalueena sekä elinympäristönä alueen linnustolle. Mahdollisella kosteikon vesipinnan alentamisella olisi toteutuessaan heikentäviä vaikutuksia hankealueella tavattuun huomionarvoiseen linnustoon ja siten todennäköisiä epäsuoria heikentäviä vaikutuksia lähimpien Natura-alueiden suojeluperusteina oleviin lintulajeihin. Tuulivoimalat aiheuttavat osalle lähimpien Natura-alueiden suojeluperusteina olevasta linnustosta törmäysriskin.

Natura-alueilla pesivälle suurelle uhanalaiselle petolinnulle laaditaan törmäysmalli, jolla arvioidaan [REDACTED] **suuren uhanalaisen petolinnun** törmäysriskiä tuulivoimaloihin. Natura-arvioinnin yhteydessä arvioidaan myös toisen uhanalaisen petolinnun törmäysriskiä tuulivoimaloihin.

Alustavan Natura-tarkastelun tuloksena todetaan, että Ruonasuon hanke ei todennäköisesti aiheuta merkittäviä heikentäviä vaikutuksia lähimpien Natura-alueiden suojelun perusteina oleviin luontoarvoihin. Hankkeen vaikutukset erityisesti alueiden suojelun perusteena olevaan linnustoon ovat kuitenkin tämän alustavan tarkastelun perusteella epävarmoja. Näin ollen hankkeesta laaditaan erillinen Natura-arviointi LSL 35 §:n mukaisesti.

Hanke aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia poronhoidolle. Hankealueella ja sen läheisyydessä on useita erityyppisiä ja vuodenvaihtelun mukaan vaihtelevia porojen laidunalueita. Alueella ja sen lähiympäristössä on useita siirtoaitoja. Tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakentaminen aiheuttaa rakentamisaikana haittaa poronhoidolle tuottamalla melua, liikettä ja liikennettä hankealueelle. Aurinkovoimalan valmistuttua porojen liikkuminen estyy aidattavalla aurinkopaneelien alueella. Muu hankealue säilyy porojen vapaasti laidunnettavissa. Tuulivoimaloiden valmistuttua niiden käytönaikainen ääni ja liike voivat saada porot välttelemään voimaloiden lähialuetta, joka on muun muassa vasomisen kannalta tärkeää kevätlaidunalueita. Porojen laidunnuksen ja vasomisen välttely tuulivoimaloiden vaikutusalueella voi kasvattaa laidunalueiden kulutusta toisaalla ja heikentää poronhoidon edellytyksiä alueella.

Hankkeen hyväksyttävyydestä on saatu Puolustusvoimilta puoltava lausunto 14.4.2023.

Lähimmät toiminnoissa olevat tuulivoimahankkeet sijaitsevat vähintään 16 km etäisyydelle. Hankkeella ei ole merkittäviä yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa.

Hankkeen haitallisten vaikutusten lieventäminen

Hankkeen haitallisia vaikutuksia on esitetty lievennettäväksi muun muassa seuraavin tavoin:

10.6.2024

- Hankealueella esiintyvien happamien sulfaattimaiden haittoja voidaan vähentää erilaisilla sulfaattimaiden hapettumista vähentävillä toimenpiteillä, kuten ojitusratkaisuilla tai maiden kalkitsemisella.
- Vaikutuksia kosteikkoon pyritään lieventämään syventämällä kosteikon keskiosaa ja tarvittaessa kaivamalla erillisiä pienialaisempia lammikoita alueelle.
- Hankkeen rakentamisen aiheuttamaa pintavesien väliaikaista samenumista ja kiintoaineen kulkeutumista voidaan vähentää esimerkiksi laskeutusaltaiden ja suotopatojen avulla.
- Entiselle turvetuotantoalueelle rakennettavien aurinkopaneelialueiden aitaaminen vähentää riskiä porojen putoamiselle ojiin.

Asian käsittely

Asia on tullut vireille Lapin ELY-keskukseen 21.11.2023. Lapin ELY-keskus teki pyynnön asiakirjojen täydentämiseksi 19.12.2023. Hankkeesta vastaava toimitti täydennysasiakirjat 29.2.2024 ja 8.4.2024.

Kuuleminen

YVA-lain 13 §:n 1 momentin mukaan ennen ympäristövaikutusten soveltamista yksittäistapauksessa koskevan päätöksen tekemistä on arviointimenettelyn tarpeesta kuultava asianomaisia viranomaisia, ellei tämä ole ilmeisen tarpeetonta.

ELY-keskus on 10.4.2024 lähettänyt lausuntopyynnön Simon ja linnalle, Lapin liitolle, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, Fingrid Oyj:lle, Lapin aluehallintovirasto, Lapin maakuntamuseolle, Metsähallitus Lapin luontopalvelulle ja Paliskuntain yhdistykselle.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan (8.5.2024), että ottaen huomioon hankealueen historia, olosuhteet ja haasteet, YVA-menettelyn soveltaminen hankkeelle on tarpeellista. Menettelyssä voisi riittävällä tavalla tarkastella vaihtoehtoja hankkeen sijainnille ja toteutukselle sekä hankkeen toteuttamiskelpoisuutta. Sijainnin ja olosuhteiden vuoksi huomiota tulisi kiinnittää vesistöihin, linnustoon, Natura-alueisiin ja direktiivilajeihin kohdistuviin vaikutusarviointeihin. YVA-menettelyn myötä myös eri Natura-alueisiin kohdistuvat vaikutukset tulisivat kokonaisvaltaisemmin tarkasteltavaksi.

Metsähallitus Lapin luontopalvelut on lausunnossaan (7.5.2024) todennut, että Ruonasuon ympäristössä on vireillä muitakin tuulivoima-, voimajohto- ja aurinkovoimahankkeita, ja Metsähallitus korostaa, että etenkin hankkeiden yhteisvaikutukset Natura-alueiden suojeluperustelintulajeihin tulee linnustollisesti näin erityisellä alueella arvioida huolellisesti ja riittäviin tietoihin perustuen.

10.6.2024

Lapin liitto on lausunnossaan (8.5.2024) todennut, että vaikka hankealueelle on suunnitteilla vain viisi tuulivoimalaa, Lapin liiton näkemyksen mukaan YVA-menettelyn soveltaminen Simon Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeelle on perusteltua, koska kyseessä on hanke, jossa yhdistetään sekä aurinko- että tuulivoimaa. Ruonasuon hankealueen lähialueelle sijoittuu paljon tuulivoimahankkeita sekä Lapin että Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Näin ollen YVA-menettelyn soveltaminen on perusteltua myös hankkeiden yhteisvaikutusten vuoksi.

Paliskuntain yhdistys toteaa lausunnossaan (3.5.2024), että hankkeeseen tulee soveltaa YVA-menettelyä. Hankkeesta aiheutuisi todennäköisesti YVA-laissa mainittuja laadultaan ja laajuudeltaan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia alueen poronhoidolle, mikä lain mukaan edellyttää ympäristövaikutusten arviointia. Hankkeesta aiheutuisi myös merkittäviä yhteisvaikutuksia muiden alueella toiminnassa ja suunnitteilla olevien hankkeiden kanssa. Yhteisvaikutukset eivät kaavoitusmenettelyssä tule riittävällä tavalla arvioiduiksi verrattuna YVA-menettelyyn.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

ELY-keskus on lähettänyt vastinepyynnön annetuista lausunnoista hankkeesta vastaavalle 13.5.2024. Hankkeesta vastaava on toimittanut vastineen 16.5.2024. Hankkeesta vastaavan näkemyksen mukaan osayleiskaavoituksen yhteydessä tehdään lausunnoissa esitetyt selvitykset, eikä niiden tekeminen edellytä YVA-menettelyä. Hankkeesta laaditaan myös LSL 35 §:n mukainen Natura-arviointi.

Suhde muihin menettelyihin

Nyt esitetyn hankkeen vaikutuksia ei ole selvitetty maankäyttö- ja rakennuslain tai muun lain mukaisessa menettelyssä YVA-laissa edellytetyllä tavalla. Alueelle on vireillä tuulivoimayleiskaavan laatiminen.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ratkaisu

Päätös

S Tuuli SCP Oy:n Ruonasuon alle 45 MW tuulivoimahankkeeseen sekä enintään 100 hehtaarin ja enintään 60 MW:n aurinkovoimahankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Suhde Natura-arviointiin

Hankkeesta vastaava laatii erillisen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen Natura-arvioinnin hankkeen osayleiskaavoituksen yhteydessä Rimpijärvi-Uusijärven ja Veittiaavan Natura 2000 -alueiden suojeluperusteille, Natura-luontotyypeille ominaiselle lajistolle ja Natura 2000 -alueiden ekologiselle rakenteelle sekä koskemattomuudelle.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 3 §:n mukaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-lain liitteen 1 mukaan YVA-menettelyä tulee soveltaa tuulivoimahankkeisiin, joissa voimalaitosten määrä on vähintään 10 tai niiden yhteen laskettu kokonaisteho on vähintään 45 MW.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Päätöksenteossa otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen 2 §:ssä (YVA-laki 3 § 3 mom.).

Lapin ELY-keskus toteaa, että Ruonasuolle suunniteltujen enintään viiden tuulivoimalan yksikköteho on alle 9 MW, joten kokonaisteho on alle 45 MW. Aurinkovoimalan koko on enintään 100 hehtaaria ja kokonaisteho enintään 60 MW:n. Aurinkovoimahankkeita ei ole mainittu YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa. Lapin ELY-keskus toteaa, että kyseessä oleva hanke ei kuulu YVA-lain liitteen 1 tarkoittamiin hankkeisiin.

Hankkeen ominaisuudet

Lapin ELY-keskus toteaa, että tuulivoimalat ovat kooltaan suuria rakennuksia. Hankeluettelossa voimaloiden määrä on 10, joten tällä perusteella ELY-keskus katsoo, että hanke ei ole kooltaan suuri. Hankealueen sisäinen sähkönsiirto ja liityntä olemassa olevaan tai suunniteltuun Fingridin voimajohtoon on suunniteltu toteutettavaksi maakaapelilla, jolloin sähkönsiirron ympäristöön kohdistuvat vaikutukset jäävät lähtökohtaisesti vähäisiksi.

10.6.2024

Hanke käyttää luonnonvaroja, mutta huomioiden hankkeen koko, ei luonnonvarojen käyttömäärää ole pidettävä erityisen merkittävänä eikä käyttö kohdistu sellaisiin luonnonvaroihin, joiden käyttöä tai käytöstä aiheutuvia vaikutuksia ei voitaisi hallita. Hankkeen ominaisuuksiin ei kuulu jätteiden merkittävä muodostuminen. Tuulivoimaloissa käytetyt materiaalit voidaan kierrättää ja aurinkopaneelien materiaalit hyötykäyttää. Hankkeen takia aiheutuva pilaantuminen ei ole merkittävä riski.

Entisellä turvetuotantoalueilla voi muodostua kuivalla säällä herkästi syttyvää turvepölyä, joka voi harvinaisessa tilanteessa aiheuttaa tulipalon. Tulipaloja voi syttyä myös tuulivoimaloihin koneistossa tapahtuvasta viasta tai esimerkiksi salamaniskusta. Myös akkuvarastointiin voi liittyä tulipaloriski. Tuulivoimaloiden, aurinkovoimaloiden ja akkuvarastoinnin rakentamisen ja käytön aiheuttamat onnettomuusriskit ovat harvinaisia ja näin ollen niiden ei voida arvioida johtavan merkittävän onnettomuusriskin lisääntymiseen.

Lähin asutus ja loma-asutus sijaitsee noin neljän kilometrin päässä hankealueesta. Vaikutuksen kohteena olevan väestön määrä ei ole suuri eikä asutusta ole todennäköisellä melualueella. Tuulivoimaloista aiheutuvan välkkeen ja melun vaikutus asutukseen arvioidaan vähäisiksi. Ihmiselle terveydelle kohdistuvat riskit jäävät vähäisiksi.

ELY-keskus katsoo, että hankkeen ominaisuuksien perusteella hankkeesta aiheutuvat ympäristövaikutukset eivät ole merkittävyydeltään sellaisia, että niiden perusteella ympäristövaikutusten arviointimenettely olisi tarpeen.

Hankkeen sijainti ja vaikutusten luonne

Hankealue on entinen turvetuotantoalue, jonka osasta on muodostettu noin yhden hehtaarin laajuinen kosteikko, ojitettua metsäaluetta ja ojittamatonta avosuota. ELY-keskus katsoo, että nykyinen maankäyttö tai Länsi-Lapin maakuntakaavan mukainen maankäyttö turpeenottoon ei muodosta erityistä ympäristön herkkyyttä, jonka perusteella YVA-menettely olisi tarpeen.

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee kaksi Natura 2000 -aluetta (Rimpijärvi-Uusijärvi (FI1101405 SAC/SPA) ja Veittiaapa (FI1301603 SAC/SPA). Alueet ovat lähes vastaavilla aluerajauksilla soidensuojelualueita. Lapin ELY-keskus katsoo, että hanke ei vaaranna perustettujen luonnonsuojelualueiden suojelutavoitteiden toteutumista.

Tuulivoimaloiden pystytysalueiden, vähäisen uuden tiestön sekä aurinkopaneelien alle jäävällä lajistolla ei ole erityisiä luontoarvoja. Hankkeen toteuttamisella ei ole merkittävää vaikutusta kasvillisuuteen rakentamistoimien ulkopuolisilla alueilla tai hankealueen ympäristössä. Hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia alueen kasvillisuuteen, luontotyypeihin tai luonnon monimuotoisuuteen.

Hankealueelle sijoittuvalla kosteikolla elää viitasammakoita. Hanke suunnitellaan ja toteutetaan niin, ettei alueella kokonaisuutena arvioiden

10.6.2024

heikennetä viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueita. Lapin ELY-keskus toteaa, että viitasammakko on yleinen laji, mutta viitasammakko on luontodirektiivin liitteen IV laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämiskielto on ehdoton huolimatta siitä, että hankkeen alueella rakentamisen jälkeinen tilanne olisi viitasammakon kannalta parempi kuin nykytilanne. Lapin ELY-keskus katsoo, että hankkeen vaikutukset viitasammakkoon eivät ole todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia eikä YVA-menettely ole tämän vuoksi tarpeen.

Entiselle turvetuotantoalueelle perustettu kosteikko on muodostunut huomionarvoiseksi elinympäristöksi alueen linnustolle. Kosteikon pinta-alan pientyminen hankkeen myötä enintään kolmanneksella heikentää alueella esiintyvän linnuston elinolosuhteita. Hankealue ei ole lintujen päämuuttoreitillä, eikä hankkeella ole merkittäviä muutonaikaisia vaikutuksia linnustolle. ELY-keskus katsoo, että hankkeen alueella pesivään linnustoon kohdistuu haitallisia vaikutuksia, mutta niiden ei alueen pienen pinta-alan vuoksi katsota olevan merkittäviä.

Hankealueen läheisyydessä sijaitsee suurten petolintujen pesiä ja tärkeitä lintualueita. Hankkeen tuulivoimalat aiheuttavat alueen linnustolle häiriötä melun kautta sekä muodostavat törmäysriskin. Rauhoitettuun petolintuun kohdistuvien vaikutusten merkittävyyteen liittyy epävarmuuksia törmäysriskin osalta. Lapin ELY-keskuksen alustavien tietojen mukaan hankealue ei ole ympäristöltään rauhoitetun petolinnun suosimaa elinympäristöä.

Hankealueella ei ole havaittu muita rauhoitettuja, uhanalaisia tai muutoin huomionarvoisia lajeja. Näin ollen merkittäviä vaikutuksia ei tällöin tule muodostumaan edellä mainittuihin eliöryhmiin ja YVA-menettely ei ole näiden rauhoitettujen, uhanalaisten tai muutoin huomionarvoisten lajien osalta tarpeen.

Hanke sijoittuu Kuivajoen vesistöalueen latvaosiin. Hankealueen ulkopuolelta tulevat valumavedet laskevat ympäröivien kautta Ruonanojaan ja hankealueen vedet vesienhallintajärjestelmien kautta Ruonanojaan. Hankkeen toteuttaminen saattaa edellyttää rakentamisen aikana kosteikon kuivattamista tai voimalapaikkojen maanpinnan korottamista, mikä aiheuttaa rakentamisvaiheessa muutoksia alueen vesitalouteen ja kiintoainekuormitusta Ruonanojaan. Hankkeen rakentamisesta aiheutuu kiintoainekuormitusta Ruonanojaan ja muutoksia alueen hydrologiaan. Ottaen huomioon, että alue on suhteellisen pienialainen ja alueen vesitaloutta on jo aiemmin muutettu turvetuotantoa varten, ei hanke aiheuta sellaisia todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia pintavesien nykytilaan, että YVA-menettely olisi näiltä osin tarpeellinen.

Haitallisten vaikutusten kohteena olevan väestön määrä on vähäinen ja vaikutusalue rajattu, eikä sitä voi pitää laajana. Muutoinkin huomioden hankkeen toteuttamisesta aiheutuva vaikutusten suuruus, monitahoisuus, todennäköisyys, kesto, toistuvuus ja palautuvuus, ei vaikutusten luonnetta voida pitää YVA-asetuksen hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavina, merkittävänä haitallisina vaikutuksina eikä

10.6.2024

ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ole siten pidettävä tarpeellisena myöskään näillä perusteilla.

Poronhoito

Ruonasuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeesta aiheutuu haitallisia vaikutuksia poronhoitoon. Vaikutukset kohdistuvat pääsääntöisesti hankkeen tuotantoalueelle ja sen lähiympäristöön. Hankealue on Isosydänmaan paliskunnan kevätlaidunta ja itäosistaan pieneltä osin jäkälälaidunta. Hankealueen eteläosissa sijaitsee kaksi siirtoaitaa ja itäosan lähistöllä yksi siirtoaita. Noin 2–5 kilometrin säteellä sijaitsee viisi muuta siirtoaitaa. Paliskuntain yhdistyksen lausunnon mukaan alueelle tulee myös Oijärven paliskunnan poroja, sillä alue on paliskuntien yhteistoiminta-aluetta.

Tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakentamisen aikana syntyy melua ja liikennettä, mikä aiheuttaa porojen välttämistä alueella ja lisää porokolaririskiä. Toiminnan aikana tuulivoimaloista aiheutuva ääni ja liike voivat saada porot välttämään aluetta. Tällä voi olla paikallista haitallista vaikutusta myös vasomiseen ja laidunten lisääntyvään kulutukseen muualla. Entiselle turvetuotantoalueelle sijoitettava aurinkopaneelialue aidataan, jolloin alue poistuu laidunkäytöstä. Aitaaminen vähentää samalla riskiä porojen putoamiselle ojiin. Hankkeen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla ja myöhemmin olemassa olevan tai suunnitellun voimajohdon yhteispylväissä.

Isosydänmaan paliskunnan alueella toiminnassa olevia tuulivoima-alueita sijaitsee yli 25 kilometrin päässä Ruonasuosta koilliseen Simon kirkonkylän lähistöllä sekä rannikon alueella.

Lapin ELY-keskus katsoo, että vaikutukset poronhoitoon eivät ole erityisen monitahoisia tai suuria. Hankealue ei ole suuri, eikä vaikutusaluetta voida pitää laajana. Huomioon ottaen hankkeen koko, ominaisuudet sekä yhteisvaikutukset olemassa olevien ja/tai hyväksyttyjen hankkeiden kanssa, haitalliset vaikutukset poronhoitoon eivät ole todennäköisesti merkittäviä.

Lapin ELY-keskus katsoo muiden vaikutusten osalta seuraavaa:

Hankealueella ja sen lähiympäristössä luonnon virkistyskäytön vetovoima heikentyy, kun luonnonympäristö pirstoutuu rakentamisen vaikutuksesta ja muuttuu suuria elementtejä sisältäväksi teollisuusalueeksi. Toiminnan aikana hanke ei kuitenkaan estä alueelle pääsyä aurinkovoimala-aluetta lukuun ottamatta, eikä alueen virkistyskäyttöä tai jokamiehenoikeuteen perustuvaa alueen käyttöä. Virkistyskäyttöön kohdistuvat vaikutukset ovat vähäiset ottaen alueen luonne.

Hankealue ei ole historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävä. Tuulivoimaloiden laajimmalle ulottuvat vaikutukset kohdistuvat yleensä maisemaan. Hankealueen läheisyydessä ei ole valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai kulttuuriympäristöjä, maisemanhoitoalueita

10.6.2024

eikä rakennussuojelukohteita. Hankkeen maisemavaikutukset jäävät vähäisiksi, kuten vaikutukset asutukseenkin.

Hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia luokiteltuihin pohjavesiin tai valtakunnallisesti arvokkaisiin geologisiin kohteisiin.

Hankealueella on happamien sulfaattimaiden esiintymismahdollisuus. Hankkeen koko ja ominaisuudet huomioon ottaen hankealueella mahdollisesti esiintyvistä happamista sulfaattimaista aiheutuvat vaikutukset ovat vähäisiä, eivätkä aiheuta todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Hankkeen toteuttamiseen liittyy tarve ottaa maa-aineksia. Hankkeen koko huomioon ottaen maa-ainesten ottamiseen liittyvät ympäristövaikutukset eivät ole niin merkittäviä, että ne johtaisivat YVA-menettelyn soveltamistarpeeseen.

Liikenteeseen kohdistuvat vaikutukset liittyvät lähinnä tuulivoimapuiston rakentamisvaiheeseen ja jäävät vähäisiksi. Hankkeen pienen koon takia hankkeesta ei ole odotettavissa sellaisia liikenteellisiä muutoksia tai vaikutuksia, jotka edellyttäisivät YVA-menettelyä.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Lähin toiminnassa oleva tuulivoimahanke (lin Viinämäki, 5 tuulivoimalaa) sijaitsee noin 16 kilometrin etäisyydellä hankealueesta lounaaseen. 20–25 kilometrin etäisyydellä hankealueesta länteen, lounaaseen ja kaakkoon sijaitsee kuusi toiminnassa olevaa tuulivoimapuistoa. Hankealueen itäpuolella noin kahden kilometrin etäisyydellä sijaitsee olemassa oleva Fingridin Petäjäskoski–Nuojuankangas 400 kV:n voimajohto.

Toiminnassa olevat tuulivoimahankkeet sijoittuvat vähintään 16 kilometrin etäisyydelle hankealueesta, joten hankkeesta ei aiheudu todennäköisesti merkittäviä yhteisvaikutuksia muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden tai hankkeiden vaikutusten kanssa. Hankkeella ei ole myöskään merkittäviä perustettuihin luonnonsuojelualueiden suojeluperusteisiin kohdistuvia yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa.

Huomioidut haittojen välttämisen- ja ehkäisemistoimenpiteet

Hankkeesta vastaavan esittämät haittojen välttämisen- ja ehkäisemistoimenpiteet ovat toteuttamiskelpoisia, ja niillä voidaan vähentää hankkeen haitallisia vaikutuksia tehokkaasti.

Hankkeesta vastaava on sitoutunut tekemään Natura-arvioinnin. Lapin ELY-keskus katsoo, että Natura-arvioinnin yhteydessä voidaan varmistaa, etteivät Rimpijärven-Uusijärven ja Veittiaavan Natura-alueiden suojeluperusteet heikkene.

Yhteenveto

Saatujen selvitysten perusteella ELY-keskus katsoo, että hanke ei todennäköisesti aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan YVA-lain 3 §:ssä tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka olisivat rinnastettavissa YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin. Myöskään hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne eivät yksinään tai yhteisvaikutukset huomioon ottaen ole sellaisia, että hanke todennäköisesti aiheuttaa YVA-lain 3 §:ssä tarkoitettuja merkittäviä ympäristövaikutuksia, eikä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä siten ole tarpeen soveltaa hankkeeseen.

ELY-keskuksen päätös on tehty hankkeesta toimitettujen tietojen pohjalta. Mikäli hankkeen suunnittelun edetessä arvioidaan, että hanke muuttuu nyt olennaisesti esitetystä, YVA-menettelyn tarve tulee arvioida uudestaan.

Selvilläolovelvollisuus

Hankkeesta vastaavan on YVA-lain 31 §:n mukaisesti oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista hanketta toteuttaessaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017)

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla: [ympäristöhallinnon verkkopalvelu, YVA-päätökset, Lappi](#).

10.6.2024

Päätöstä koskeva kuulutus on nähtävillä kunnan ja Lapin ELY-keskuksen sähköisellä ilmoitustauluilla 30 päivän ajan. Mitä julkisista kuulutuksista annetussa laissa säädetään kuulutusten panemisesta ilmoitustaululle, sovelletaan kuulutuksen julkaisemiseen sähköisesti kunnan internetsivuilla (YVAL 13 § 2 mom).

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Olli Rönkä ja ratkaissut johtaja Timo Jokelainen.

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

Hankkeesta vastaava saantitodistuksin.
Simon kunta
lin kunta
Lapin liitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Fingrid Oyj
Lapin aluehallintovirasto
Lapin maakuntamuseo
Metsähallitus, luontopalvelut
Paliskuntain yhdistys

Tämä asiakirja LAPELY/5267/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
LAPELY/5267/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Rönkä Olli 10.06.2024 11:06

Ratkaisija Jokelainen Timo 10.06.2024 11:47